

Beretning fra de kritiske revisorer vedr. DFS årsrapport 2009

Vi opfatter vores rolle som kritiske revisorer som værende den, at vi - med medlemmernes øjne – skal gå tættere på det aflagte regnskab end det enkelte medlem vil have tid til eller mulighed for. Herunder vil vi bl.a. vurdere om regnskabet er tilgængeligt, og om bestyrelse og sekretariat med ”rettidig omhu” reagerer på signaler i regnskabsudviklingen, der indeholder risikofaktorer.

Den statsautoriserede revision skal bl.a. sikre, at årsregnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende krav. Den sikrer desuden, at der er klare - og nedskrevne - principper for udarbejdelsen af regnskabet enkelte poster, således at der er sammenlignelighed med såvel sidste års regnskab som med det udarbejdede budget. Som kritiske revisorer ønsker vi ikke gøre det samme en gang til, hvad vi helt klar også ville være dårligere til. Vi har forudsat, at den statsautoriserede revisor har gjort sit arbejde ordentligt og har ikke i gennemgangen fundet tegn på, at dette ikke skulle være tilfældet.

Grundlag for vores gennemgang har været spørgsmål af typen:

- Er regnskabet tilgængeligt og gennemsigtigt?
- Har der været styret mod opfyldelse af det vedtagne budget?
- Er der risikofaktorer, som bestyrelse og sekretariat skal være opmærksomme på i sin budgettering og disponering?
- Er der en tilstrækkelig konsolidering, således at samrådet kan modstå rystelser fra pludselige ændringer i indtægtsgrundlaget?
- Matcher aktiviteterne det principielle grundlag for samrådets virksomhed?

Som noget specifikt valgte vi i år at se på pulje C (Samrådets egne projekter finansieret af tipsmidler)

Opfølgning fra sidste års rapport fra den kritiske revision

Risikofaktorer og nøgletal

Vi anbefalede i sidste års rapport, at risikofaktorer overvåges med henblik på at følge deres påvirkning af DFS' økonomi (sårbarhed) samt at denne overvågning blev baseret på nøgletal og illustreret med grafer. Administrationen har såvel sidste år som i år udarbejdet regnskabsbilag med DFS nøgletal, som på udmærket vis belyser disse forhold.

Dækning af udgifter for bestyrelse og personale

Vi konstaterede i sidste års rapport, at der ikke var konsistens i DFS' regler for dækning af de udgifter, som bestyrelsesmedlemmer og personale afholder som led i deltagelsen i DFS' arbejde, idet et appendiks til forretningsordenen rummede en bredere adgang til udgiftsdækning end selve forretningsordenen. Vi har konstateret, at dette nu er bragt på plads, og at der nu findes et sammenhængende sæt retningslinjer for udgiftsgodtgørelsen.

Regnskab i forhold til budget

I gennemgangen af den reviderede årsrapport har vi som sædvanlig vurderet resultatet i forhold til budgettet. Det samlede resultat er tættere på budgettet end man umiddelbart kan forvente (Afvigelse < 1000 kr.).

Vi har i denne forbindelse anbefalet, at noterne til regnskabet (i hvert fald note 2) også indeholder en kolonne med budgettallene fra repræsentantskabets vedtagelse af budgettet, således at der er umiddelbar sammenlignelighed.

Der er generelt meget få afvigelser fra budget til regnskab. Den eneste afvigelse, som vi vil kommentere, er mindreforbruget til efteruddannelse af personale. Der kan være mange grunde hertil, men vi opfatter budgettet på dette område som en opfølgning af aftaler i MUS-samtalerne og mener derfor, at der også foreligger et ledelsesansvar for at følge op på, at den forudsatte kompetenceudvikling rent faktisk også finder sted. Vi mener desuden at dette på længere sigt kan styrke DFS som arbejdsplads.

Pulje C: Samrådets egne tipsmiddelfinansierede udviklingsprojekter

Anledningen til at de tipsmiddelfinansierede udviklingsprojekter blev udvalgt som årets fokusområde var primært iagttagelser omkring udgifts- og finansieringsstrukturen for samrådets samlede aktivitet, jf. nedenstående tabel. Opstillingen er baseret på driftsregnskabet og er stort set den samme som nøgletalsopstillingen. Den omfatter ikke statusbevægelser (ikke forbrugte midler fra tidligere år).

UDGIFTSSTRUKTUR				FINANSIERINGSSTRUKTUR		
		Kroner	%	Kroner	%	
Drifts- udgifter	Løn	3.543.000	51	1.500.000	22	Finanslov
	Administration	968.000	14	1.210.000	17	Tipsmidler til alm. drift
	Aktiviteter, nat. + internat.	162.000	2	1.375.000	20	Tipsmidler lønudgift pulje C
	I alt drift	4.673.000	68	588.000	8	Kontingent, renter og andre indtægter
Søgbare puljer – A, B + Udviklingspuljen (UVM)	1.586.000	23	786.000	11	Tipsmidler – Pulje A + B	
Egne projekter (pulje C)	661.000	10	800.000	12	Undervisningsministeriet	
I alt	6.920.000	101	661.000	10	Tipsmidler – Pulje C	
				100	I alt	

Som det ses af tabellen finansieres driftsudgifter på 4.673.000 kr. med godt en tredjedel fra finanslovstilskuddet (22 ud af 67 %) mens 2.585.000 eller 55 % (37 ud af 67 %) finansieres af tipsmidlerne. Eftersom Samrådet har en substantiel finanslovsbevilling, er sårbarheden i forhold til tipsmidlerne formentlig mindre for DFS end for flertallet af medlemsorganisationerne.

Vi iagttog imidlertid også, at ud af den samlede lønudgift i sekretariatet på ca. 3.550.000 kr. finansieres omkring 40 % (1.375.000) af tipsmidler, som er disponeret til pulje C aktiviteter:

- Eftersom 2/3 af pulje C tipsmidlerne går til løn, er der en risiko for, at disponeringen af pulje C projekterne og fastlæggelsen af deres indhold kan blive mere påvirket af udnyttelsen af sekretariatets kapacitet (og interesser) end af behovene i medlemskredsen. Denne binding vil være mindre, hvis en del af ansættelserne er knyttet til de konkrete projekter
- Hertil kommer, at der kunne være kompetencer/ressourcer uden for DFS sekretariatet som i lige så høj grad som sekretariatsmedarbejderne kunne gennemføre de udvalgte projekter (f. eks. i medlemsorganisationerne eller hos deres medlemmer, som ofte vil være de egentlige brugere)
- En bredere og mere intensiv inddragelse af de fremtidige ”brugere” af resultater fra pulje C projekterne vil efter alt at dømme kunne befordre implementering i dagligdagen af resultater fra projekterne

- Vi skønner, at størrelsen af pulje C i nogen grad er bestemt af interessen for brug af pulje B, medlemsorganisationernes udviklingsprojekter. Hvis der nu skulle vise sig flere, større og bedre ansøgninger til pulje B ville det være naturligt at udvide denne på bekostning af pulje C. Det skal der være frihedsgrader til

Vi har i denne sammenhæng også bemærket, at der ikke er omtale af pulje C på DFS's hjemmesider på linje med pulje A og pulje B og Undervisningsministeriets udviklingspulje. I forlængelse af de foregående kommentarer kunne man f. eks. forestille sig:

- En omtale af pulje C aktiviteter i planlægning med en opfordring til at komme med kommentarer til indholdet og til at afgive interesselkendegivelser omkring deltagelse på forskellig vis (følge med, aktive projektdeltagere via CV, tilbud om at være case (forsøgskanin))
- En omtale af besluttede pulje C aktiviteter med opfordring til at deltage i evt. følgegruppe eller som case (hvis sådanne mangler)

Vi skal i den forbindelse erindre om, at formålet med tipsmidlerne i bekendtgørelsen er beskrevet som: *Af den samlede acontoudbetaling til landsdækkende oplysningsforbund m.fl. fordeleskr. til Dansk Folkeoplysnings Samråd specielt med henblik på de medlemsorganisationer, der står uden for Oplysningsforbundenes Fællesråd.*

Vi stiller ikke med disse kommentarer spørgsmålstegn ved, at DFS har vurderet det som den mest fornuftige løsning at anvende den overvejende del af midlerne til fælles projekter, men mener, at bestyrelsen bør overveje de ovenstående kommentarer med henblik på en videreudvikling af fremgangsmåden ved gennemførelse af fælles projekter (pulje C projekter).

Hovedkonklusioner

Årets kritiske revision har ført til følgende to hovedkonklusioner:

- **Vi har ikke fundet forhold, som giver anledning til påtale**
- **Der er i ovenstående indeholdt nogle konkrete anbefalinger, specielt til DFS bestyrelse**

Hanne Bruus Andersen

Tage Dræbye